

SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Díjlovagló programok pontozásának értékelése statisztikai módszerekkel

Bozai Laura

Lótenyésztő, lovassport-szervező agrármérnök BSC lovassport-szervező

Állatnemesítési tanszék

Belső témavezető: Hafner Dóra, lovasedző, MATE

Külső témavezető: Dr. Szabó Csaba, egyetemi docens, DE-MÉK

A díjlovaglás az a szakág, aminek a célja a ló és a lovas közti harmónia bemutatása a díjlovagló programokon keresztül. Egy adott programot mindig több bíró bírál, ezért fontos a bírók egységes szemlélete, mert ennek hiányában jelentős eltérések lehetnek az értékelésben. Egyes közlések szerint még az olimpiai versenyszámok bírálatában is lehetnek eltérések.

Ezért szakdolgozatom célkitűzése az volt, hogy magasabb szintű díjlovagló versenyek, Szent György díj, Intermediate I és Grand Pix Special versenyszámainak pontozását értékeljük statisztikai módszerekkel. Vizsgálatunkhoz két németországi 4* szintű versenyt választottunk ki. A Ludwigsburgi versenyen 14 nemzet lovasa, mint egy 30 lóval, Troisdorfban 17 nemzet lovasa 39 lóval állt starthoz. A programokat 20x60méteres díjlovagló négyszögben lovagolták, öt bíró pontozta, akik az EHCMB betűk közelében elhelyezett bírói emelvényen ültek. A díjlovagló programok több egymást követő különböző feladatokat tartalmaznak, ezeket az egyes bírók külön pontozzák 0-10-ig terjedő pontszámmal. Az egyes bírók által adott pontokat összesítik, és az elérhető maximális pontszámhoz viszonyítva %-ban 3 tizedes jegy pontossággal adják meg. A lovas végső eredményét az öt bírónál elért eredmény számtani átlaga adja. Az internetről letöltött pontozó lapok adatait Microsoft Excel táblázatokban rendszereztük a statisztikai analízis igényének megfelelően. Az adatok kiértékelése SAS On Demand for Academics programmal történt varianciaanalízissel. Az egyes átlagok közötti eltérések statisztikai megbízhatóságát Duncan teszttel vizsgáltuk. A rangsor eltérési indexet Stachurska és Bartyzel által publikált módszer szerint, és az általuk készített programmal számítottuk ki. Kutatásunk alapján megállapítható, hogy a magasabb kategóriájú versenyeken a bírók magasabb pontszámokat adnak, de például a bírók pozíciója nem befolyásolja az eredményt. A bírók személye viszont egyértelműen egy befolyásoló tényező a kapott pontok tekintetében. A rangsor eltérési index alkalmas az egyes bírók által kialakított rangsorok közötti eltérések kimutatására. Eredményeink alapján javasolható egy értékelési rendszer kidolgozása, mely alapján az egyes versenyek után a bírók visszajelzést kaphatnának, ezzel segítve fejlődésüket.